

T. C.
DEVLET BAKANLIĞI

395

SAYI : B.02.0.004/16 - 2374

06.8.1999

KONU :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İLGİ : a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 08.07.1999 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/172-684/02262 sayılı yazısı.
b) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 29.07.1999 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-1258 sayılı yazısı.
c) Başbakanlığın 12.07.1999,02.08.1999 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-23/6/3168, 106-21-4;23-6/3635 sayılı yazıları.

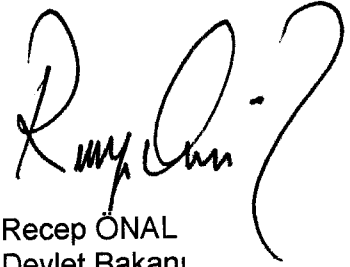
Bursa Milletvekili Turhan TAYAN'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve tarafımdan cevaplandırılması tensip olunan 7/172-684/02262 sayılı soru önergesinde; tekstil sektörünün büyük kriz içerisinde olduğu, talep daralması dolayısıyla üretim ve istihdamda ciddi düşüşler yaşandığı, köklü firmaların iflas ettiği, ihracat kredilerinin azaldığı, bankaların sanayi sektörü üzerine geldiği ve tekstil sektöründeki bu krizden dolayı sosyal ve ekonomik dengelerin altüst olduğundan bahisle, bilhassa tekstil sektöründe ne gibi önlemler alındığı, bankalara müdahale edilip edilmediği, ihracat kredilerinin durumu ile ilgili hususlarda açıklama talep edilmektedir.

Tekstil sektörünün bazı alt sektörlerinde üretim fazlalığı oluşmaya başlaması ve bu güne kadar verilen Teşvik Belgelerinde öngörülen yatırımların gerçekleşmesi ile arz fazlalığı yaşanmıştır. Özellikle Asya krizinden sonra ilgili odaların ve sektör kuruluşlarının temsilcilerinin de görüşleri alınarak kapasite fazlalığı olan üretim konularında kapasite artırıcı komple yeni veya tevsii yatırımlarına ilişkin Yatırım Teşvik Belgesi verilmemesi uygulamasına devam edilmektedir. Buna ilişkin uygulamalar, sektörün mevcut durumu, rekabet gücü, ekonomik ve piyasa şartları da yakından izlenerek gerektiği takdirde yeni kararlar alınmakta ve uygulamaya konulmaktadır. Sektöre yeni kredi imkanları araştırılmakla birlikte, işletme sermayesi sıkıntısı çeken firmalara Yatırımları Teşvik Fonu'ndan işletme kredisi imkanı sağlanabilmesi, mevcut bütçe imkanlarına bağlı olup, şu aşamada mümkün görülmemektedir.

Bilindiği üzere, kredi açma sözleşmesi, kredi verene vaad olunan krediyi sağlama, kredi alana da aldığı krediyi geri verme ve eğer doğmuşsa kredi verenin zararını tazmin etme yükümlülüğünü getiren, karşılıklı ve her iki tarafa borç yükleyen bir sözleşme olup, bu tür sözleşmelerin niteliği gereği sözleşmenin tesisi, idamesi ve sona ermesi tarafların birbirine güveniyle yakından ilgilidir. Bilhassa açık krediler yönünden müşterilere duyulan güven, sözleşmenin devam ettirilmesinde belirleyici niteliktedir. Ayrıca, banka yönünden ticari işletme çerçevesinde yapılan kredi açma sözleşmeleri ticari iş niteliğinde sayılmakta ve banka yönetimi de basiretli bir tüccar gibi hareket etmek zorundadır. Bu itibarla, bankalar yukarıda belirtilen hususlar dışında daha ziyade kredi müşterisinin borcunu zamanında ifa edebilirliğini gözönünde tutarak sözleşmenin sona erdirilmesine ilişkin hükümleri bu tip sözleşmelere koyabilmektedirler. Bu çerçevede, kredi kullanıcılarının özel hukuk hükümleri kapsamında hukuki yoldan haklarını aramaları mümkün bulunmaktadır.

Tekstil ve Konfeksiyon sektörünün, T. Eximbank tarafından sağlanan kısa vadeli ihracat kredileri içindeki payı 1996 yılında % 50, 1997 yılında % 48, 1998 yılında % 50 ve 1999 yılının ilk altı ayında % 47 şeklinde gerçekleşmiş olup, Bursa İli Banka'nın kullandığı kısa vadeli ihracat kredileri içinde İstanbul ve İzmir'den sonra üçüncü sırada bulunmaktadır. Bursa'da yerleşik 150 firmaya 1999 yılının ilk altı ayında yaklaşık 85 milyon ABD Doları kredi kullanılmış ve kullanılan toplam kredi tutarı içinde tekstil sektörünün payı % 50'nin üzerinde gerçekleşmiştir. Vadesi gelen kredilere ilişkin olarak, vade temdidini ancak mücbir sebeplerin varlığı durumunda sözkonusu olmakta, Banka kredileri teminat mektubu karşılığında kullanılmakta, vadesinde ödenmeyen krediler idari takibe alınmakta, firmaya yazılı olarak belirtilen tutar vade tarihini takip eden iki iş günü içinde ödenmemesi durumunda teminat mektubuna rücu edilmekte, ticari bankalar aracılığıyla kullanılan kredilerde ise geri ödeme yükümlülüğü krediye aracılık eden bankaya ait olmak kaydıyla firmalar adına tahsis edilmekte olup, sözkonusu kredilerin geri dönüşünde kayda değer bir sorun yaşanmamaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Recep ÖNAL
Devlet Bakanı

DAĞ/TİM _____ :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa (KKGM)